

FLORA HRVATSKE

Što nam biljke mogu "reći"

Doc. dr. sc. Sven Jelaska

<http://croatica.botanic.hr/~sven>
<http://croatica.botanic.hr/~ekolbilj>

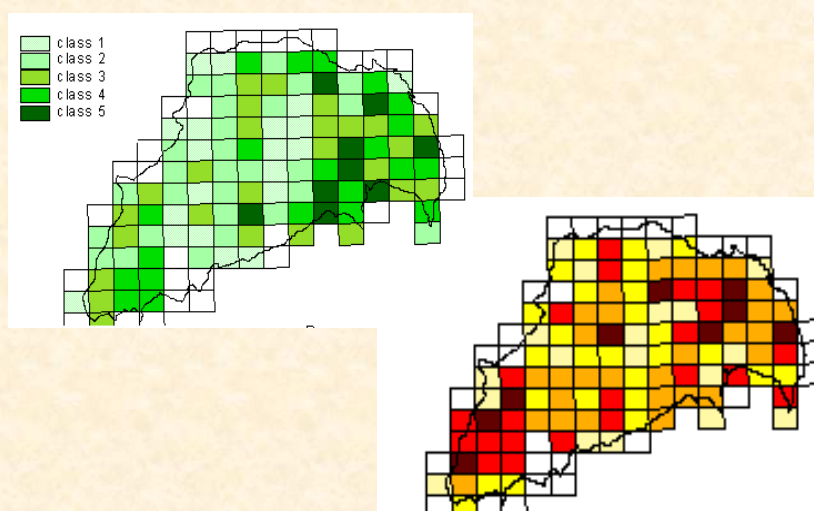
Alexander von Humboldt

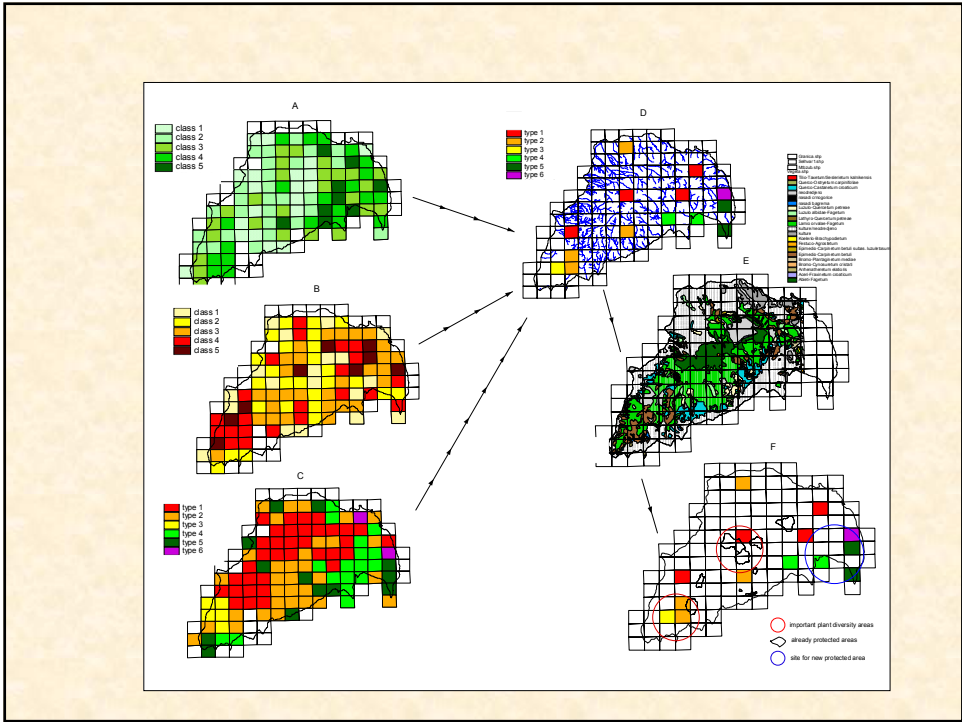
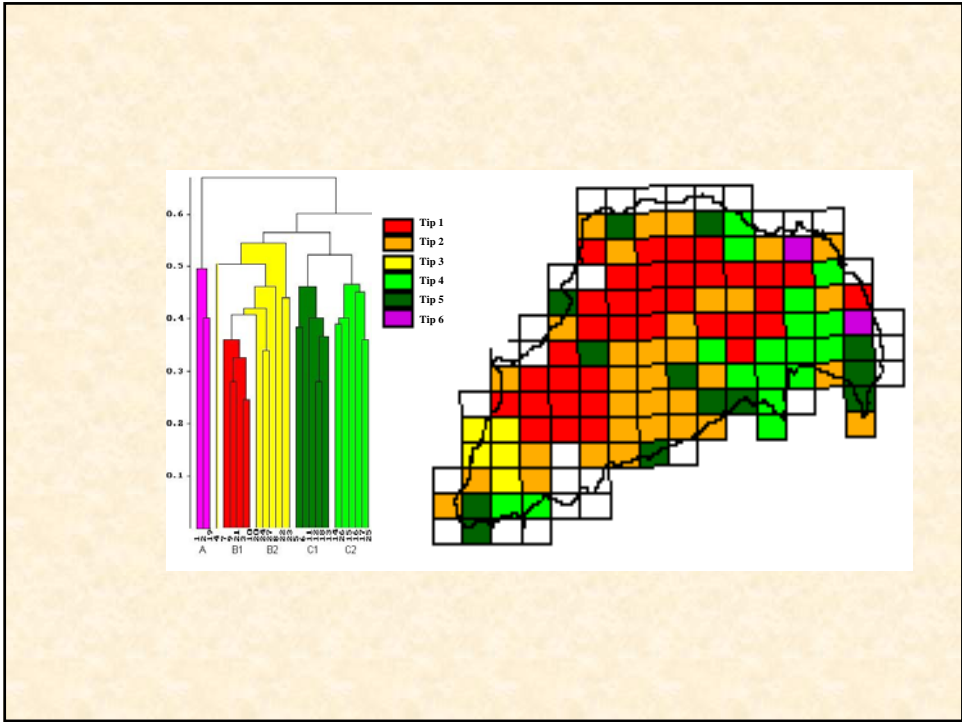
Carl Friedrich Gauss

Primjer: Analiza i vrednovanje prostora s obzirom na prisutnu floru

Odabir područja priroritetnih za zaštitu biljne
raznolikosti

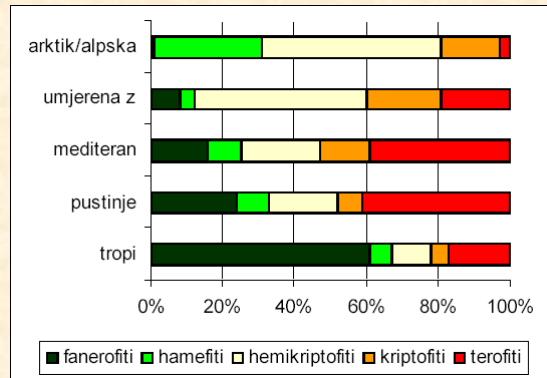
Park prirode “Medvednica”

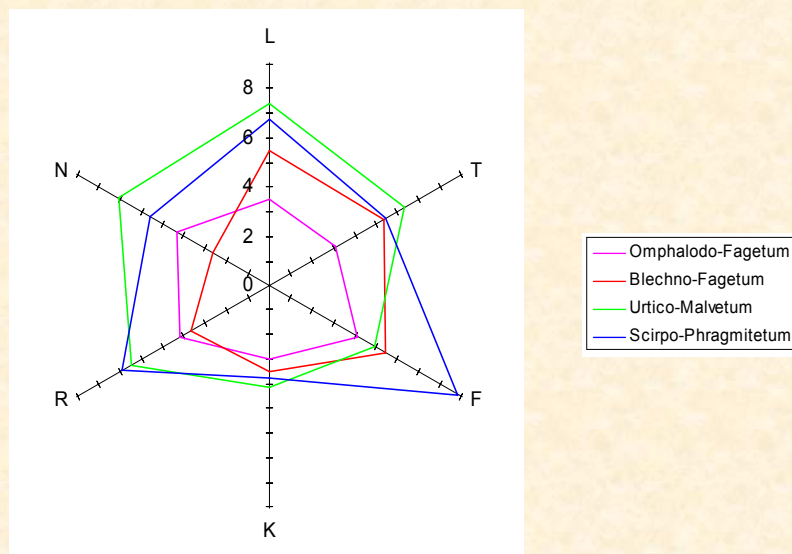

Neki ekološki aspekti flore

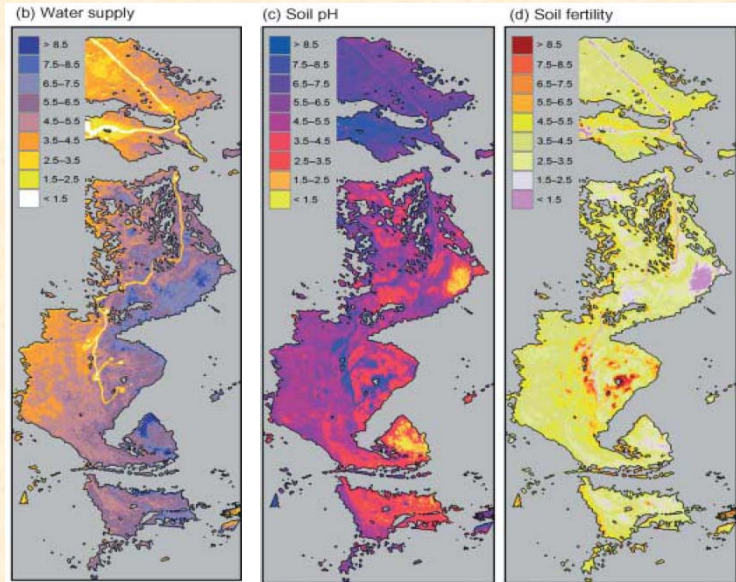
Raunkiaer – životni oblici

Ellenberg – indikatorske vrijednosti biljaka

Kartiranje Ellenbergovih indeksa pomoću satelitskih snimaka
Schmidtlein, J.App.Ecol. 2005, 42:966-974

Primjer: Analiza florističkog sastava jedne biljne zajednice

Dinarska šuma bukve i jele

Omphalodo-Fagetum

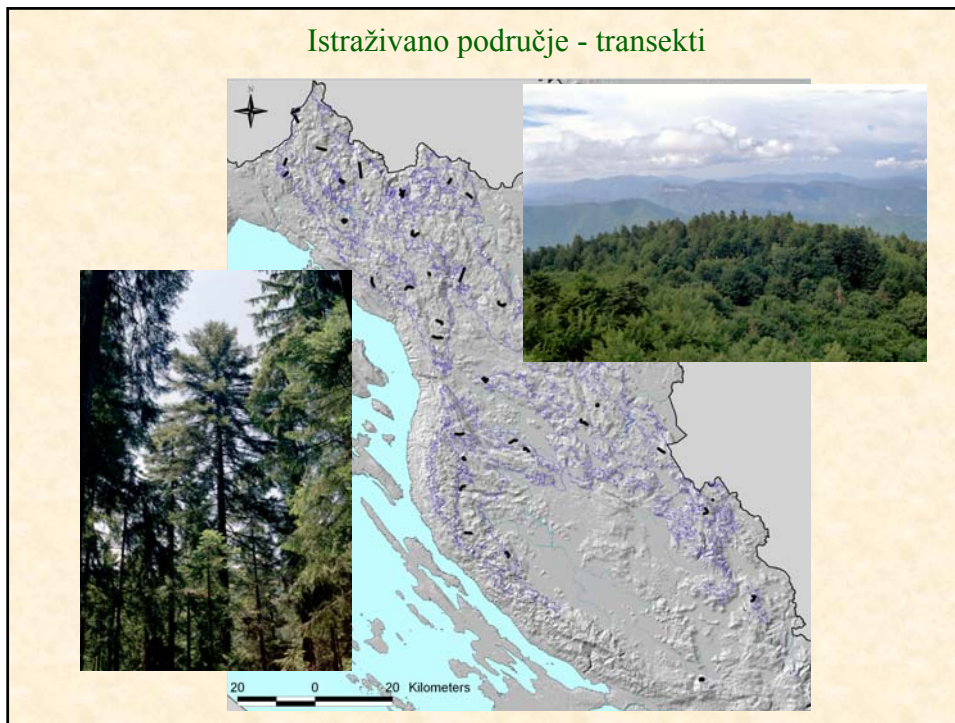

Cilj istraživanja

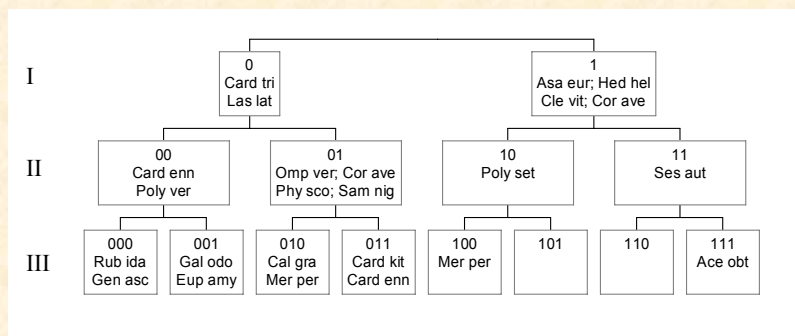
1. Analiza stanišnih uvjeta koji kvalitativno i kvantitativno određuju floristički sastav jelovih sastojina na vapnencu Gorskog kotara i Like
2. Raščlanjivanje široko shvaćene zajednice *Omphalodo-Fagetum* na temelju prikupljenih podataka

Istraživano područje - transekti

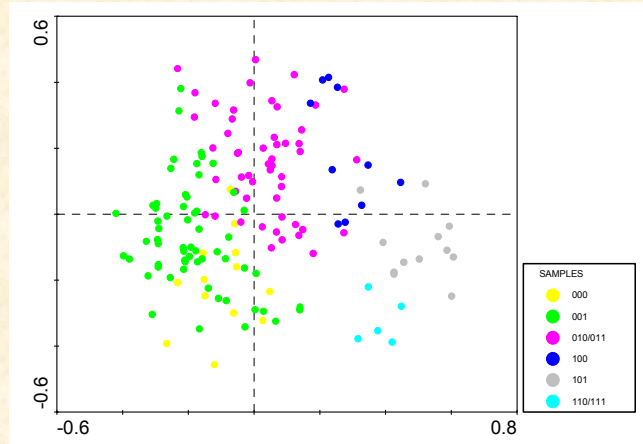
TWINSPLAN analiza

- analiza do treće razine
- prisutnost/odsutnost vrste kao kriterij za odabir indikatorskih vrsta

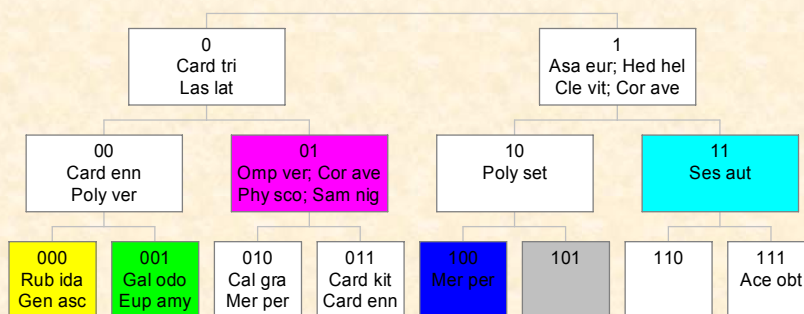

PCoA analiza

- korištena mjera različitosti: korijen komplementa Jaccard indeksa sličnosti

TWINSpan analiza

- analizom snimki ploha odabrano 6 grupa ploha kombiniranjem druge i treće razine

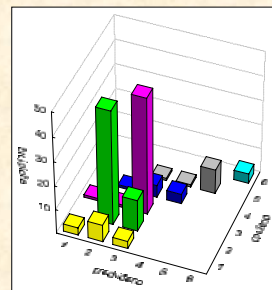
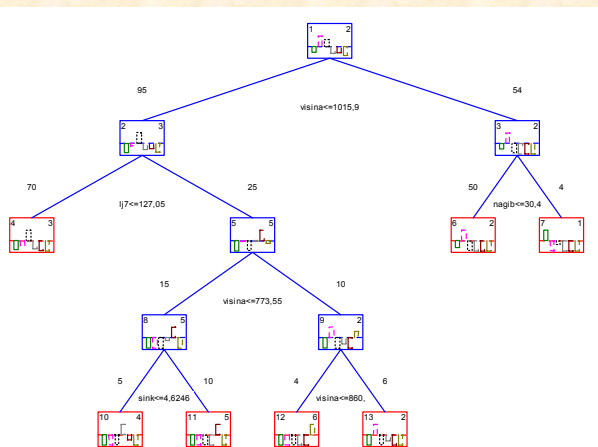
subasocijacija	homogynetosum	galietosum	aceretosum	mercurialetosum	asaretosum	seslerietosum
broj ploha / no. of plots	13	60	51	10	12	5
karak. vrste asocijacije						
OF <i>Abies alba</i>	100	100	100	100	100	100
OF <i>Cardamine trifolia</i>	100	65	90	50		
OF <i>Omphalodes verna</i>	15	12	59	70	50	
OF <i>Calamintha grandiflora</i>	15	22	51	10		40
OF <i>Rhamnus fallax</i>	15	37	43	30	33	80
OF <i>Aremonia agrimonioides</i>	38	73	84	70	100	80
karak. vrste subasocijacija						
VP <i>Maianthemum bifolium</i>	38	23	4	10		
VP <i>Picea abies</i>	69	23	33			
VP <i>Vaccinium myrtillus</i>	46	13	3			
VP <i>Valeriana tripteris</i>	54	3	2			20
VP <i>Laserpitium latifolium</i>	62	88	51	20		20
AD <i>Polygonatum verticillatum</i>	77	53	10		8	
FS <i>Galium odoratum</i>	8	87	80	80	50	
FS <i>Sanicula europaea</i>	15	62	76	100	100	60
AF <i>Cardamine enneaphyllos</i>	54	87	33	50	17	
AF <i>Daphne laureola</i>	18	53	60			
AF <i>Scopolia carniolica</i>	2	33	30			
FS <i>Ulmus glabra</i>	23	27	45	30		
FS <i>Phyllitis scolopendrium</i>	2	43	50		75	
FS <i>Anem maculatum</i>	5	25	30		8	
AF <i>Cyclamen purpurascens</i>	23	22	25	70	33	80
AF <i>Helleborus niger</i>		7	2	30		
AF <i>Helleborus odoratus</i>				20	33	
AF <i>Epimedium alpinum</i>			4	50		
FS <i>Mercurialis perennis</i>	38	57	67	100		60
FS <i>Asarum europaeum</i>	8	2	10	80	100	20
VP <i>Luzula pilosa</i>	8	2	2		67	
QP <i>Euonymus vertucosa</i>		2	2	30	42	40
QP <i>Lonicera xylosteum</i>	54	30	39	50	100	100
VP <i>Galium rotundifolium</i>		25	39	20	92	
QP <i>Fraxinus omus</i>		5	2	10	33	100
QP <i>Ostrya carpinifolia</i>				10	67	100
QP <i>Sesleria autumnalis</i>		10				100
QP <i>Sorbus aria</i>	31	10	18	60	17	80
QP <i>Convallaria majalis</i>		2				60
QP <i>Quercus pubescens</i>						60

Sintetska tablica

- broj uz vrstu označava udio ploha pojedine subasocijacije na kojoj se vrsta nalazi

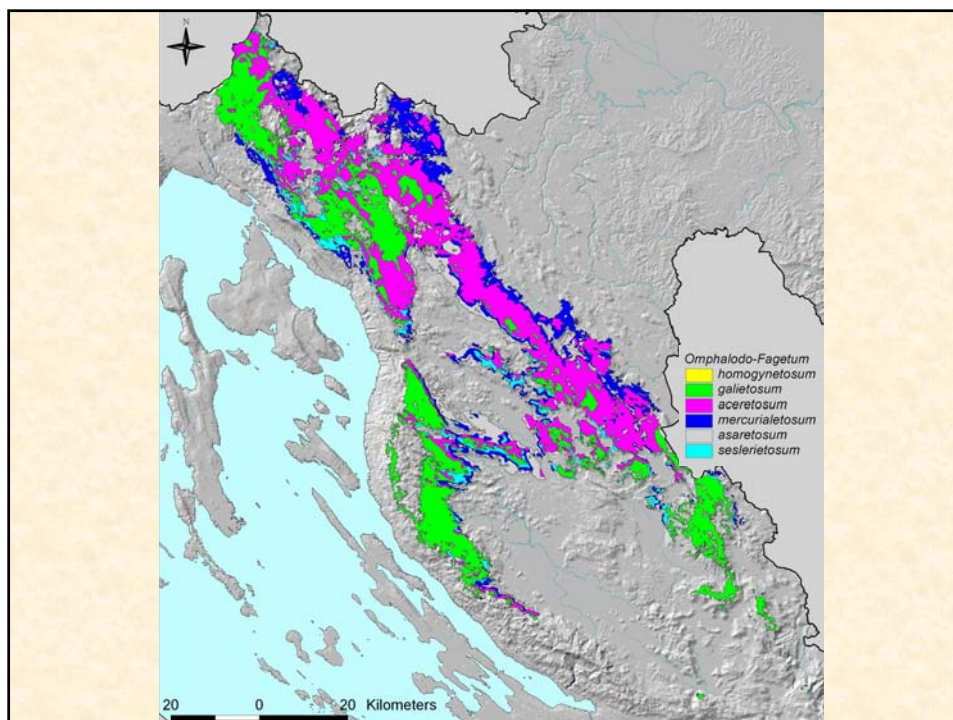

CT prediktivni model subasocijacija

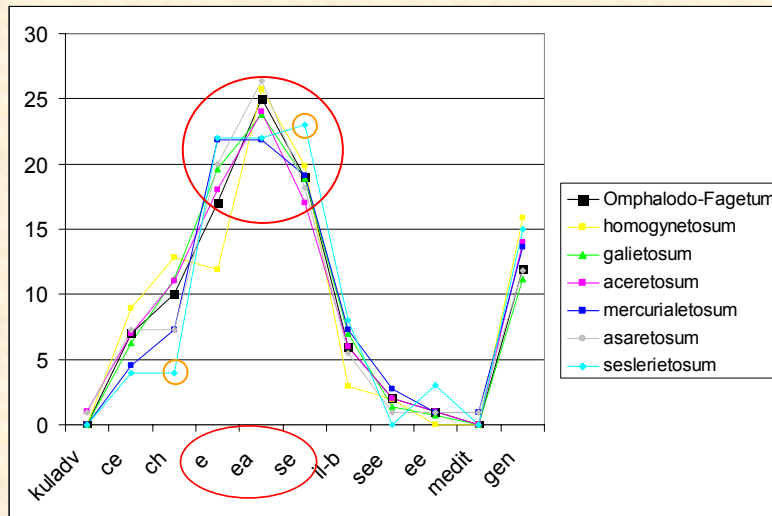

Dobiveno podudaranje:
homogynetosum (K = 0,33) - slabo
mercurialetosum (K = 0,52) - srednje
galietosum (K = 0,72) i
aceretosum (K = 0,73) – vrlo dobro
asaretosum (K = 0,9) - odlično
seslerietosum (K = 1) - savršeno

Podudaranje za ukupni uzorak vrlo dobro (K = 0,71).

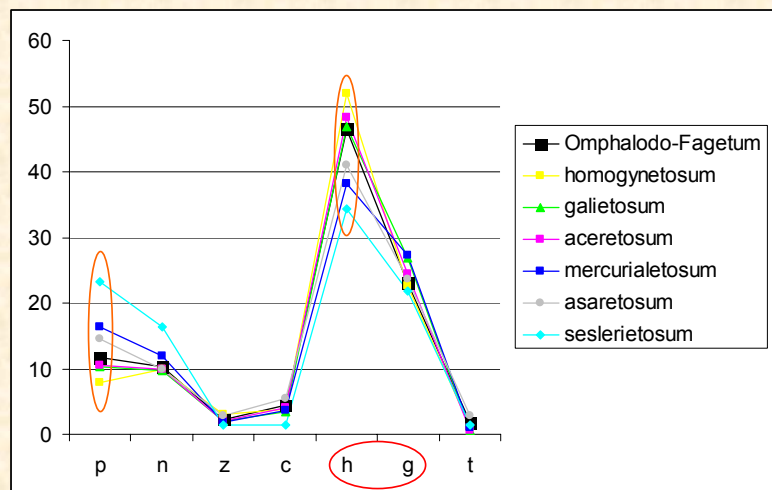
Florni elementi

-prevladavaju euroazijski, južnoeuropski i europski florni elementi

-*seslerietosum* manje cirkum-holarктиčkih, a više južnoeuropskih vrsta

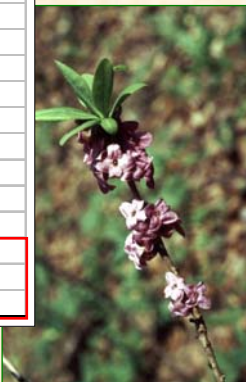
Životni oblici

- prevladavaju hemikriptofiti i geofiti

- povećanje fanerofita i smanjivanje hemikriptofita prema termofilnijim subasociacijama

Vrste iz Crvene knjige

vrsta	status
Veratrum album L.	DD
Lycopodium annotinum L.	LC
Cephalanthera damasonium (Mill.) Druce	NT
Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch	NT
Cyclamen purpurascens Mill.	NT
Daphne laureola L.	NT
Daphne mezereum L.	NT
Gentiana asclepiadea L.	NT
Peltaria alliacea Jacq.	NT
Ruscus hypoglossum L.	NT
Ilex aquifolium L.	VU
Lilium martagon L.	VU
Platanthera bifolia (L.) Rich.	VU

Broj vaskularnih biljnih vrsta

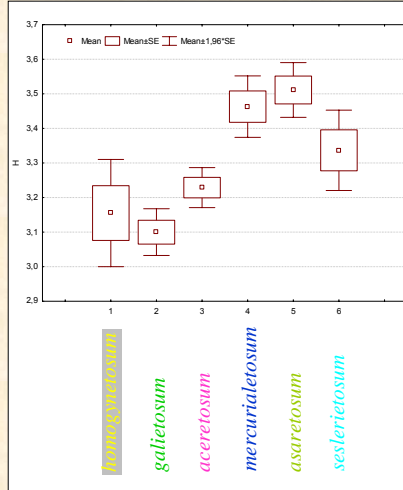
sintakson	N	x	median	min	max	Perc. 10%	Perc. 90%	s.d.
ass. <i>Omp.-Fag.</i>	151	33,2	33	8	53	25	43	7,5
<i>homogynetosum</i>	13	32,1	33	17	48	22	44	8,8
<i>galletosum</i>	60	29,7	31	8	43	22	38	6,4
<i>aceretosum</i>	51	33,4	33	17	48	27	41	6,2
<i>mercurialetosum</i>	10	40,5	43	33	53	35	49	5,7
<i>asaretosum</i>	12	42,8	44	31	50	36	49	5,6
<i>seslerietosum</i>	5	38,4	39	34	43	34	43	4,3

N – broj ploha; x – aritmetička sredina

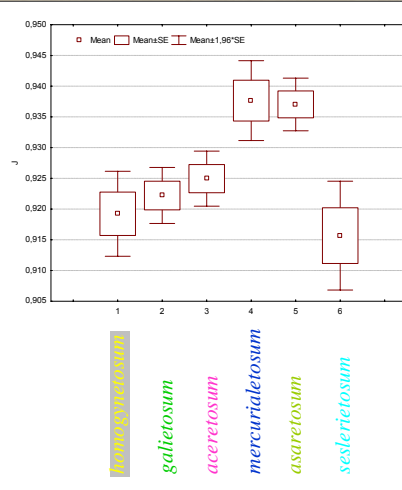
- *asaretosum* i *mercurialetosum* imaju zabilježen najveći, a *galletosum* najmanji broj vrsta

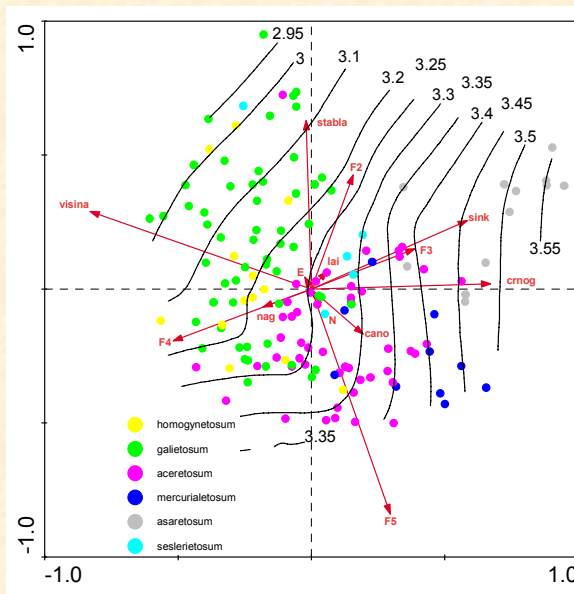
Shannon-Wiener

Jednolikost

RDA analiza

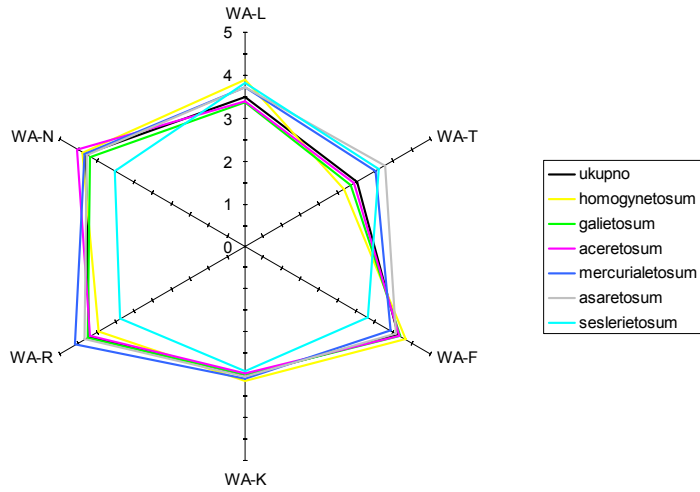

- visina
- količina oborina
- količina dozačene sunčeve energije
- količina raspoloživog svjetla u prizemnom sloju

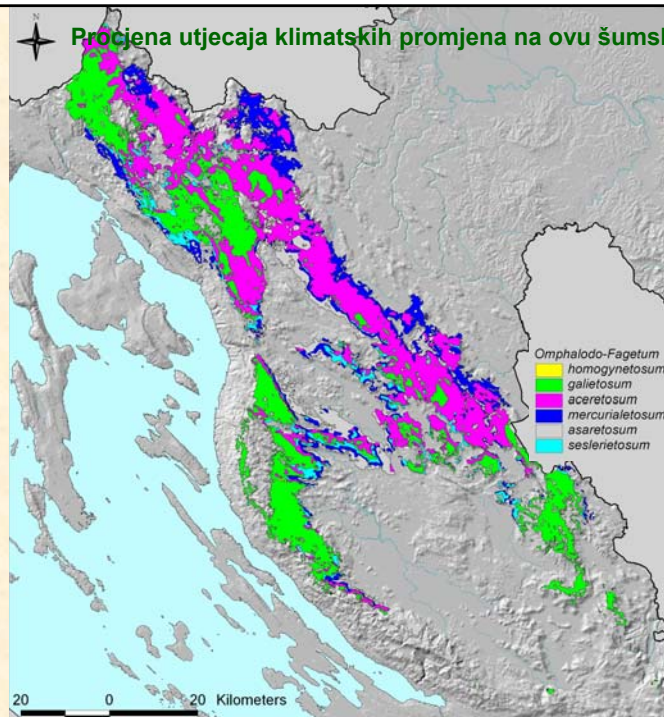

Ekogram

γ_{α}	r_{α}	r^2_{α}	t_{α}	p_{α}	a_{α}	b_{α}
WA-T $_{\alpha}$	0,370	0,137	4,865	0,000003	1,954	0,168
Diek-T $_{\alpha}$	0,382	0,146	5,050	0,000001	2,068	0,163
HOF-T $_{\alpha}$	0,446	0,199	6,081	0,000000	1,767	0,188

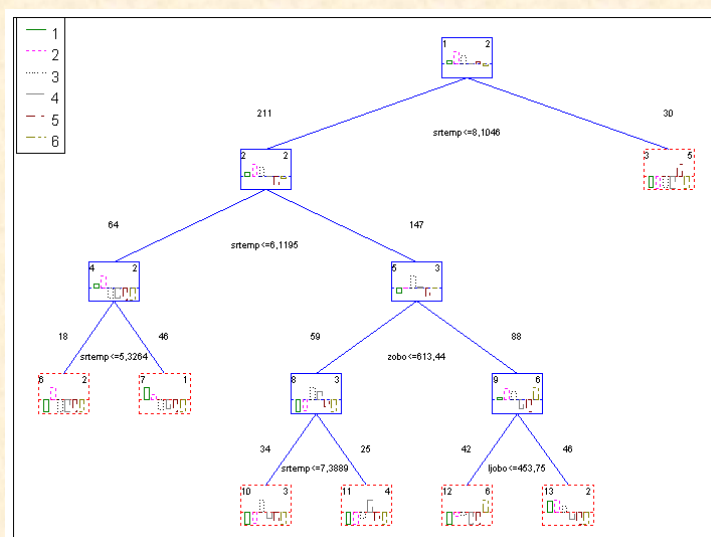
Procjena utjecaja klimatskih promjena na ovu šumsku zajednicu

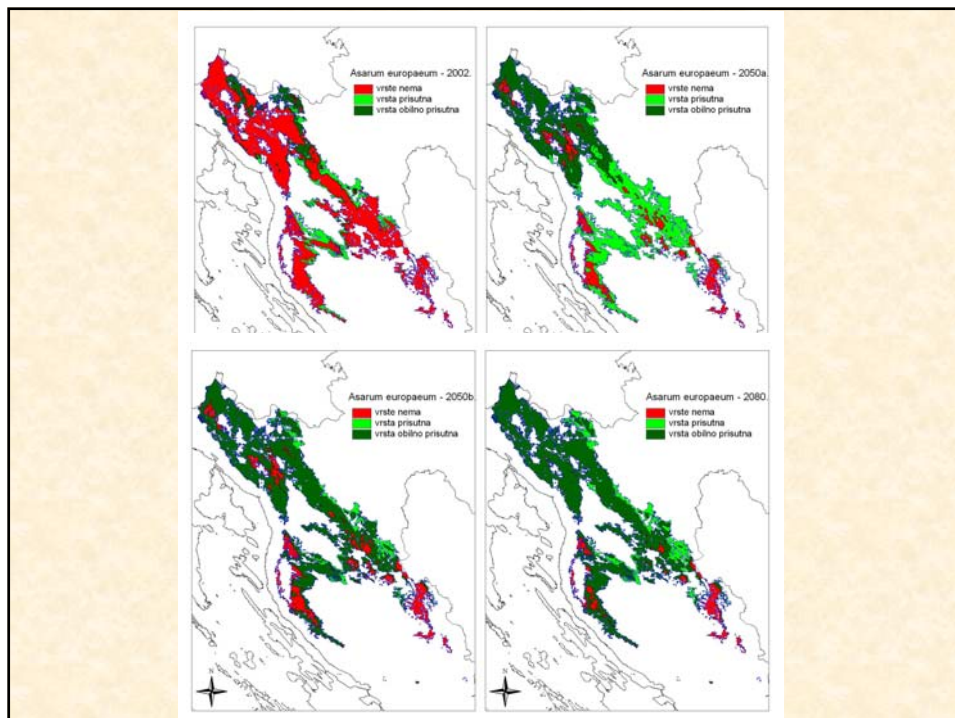
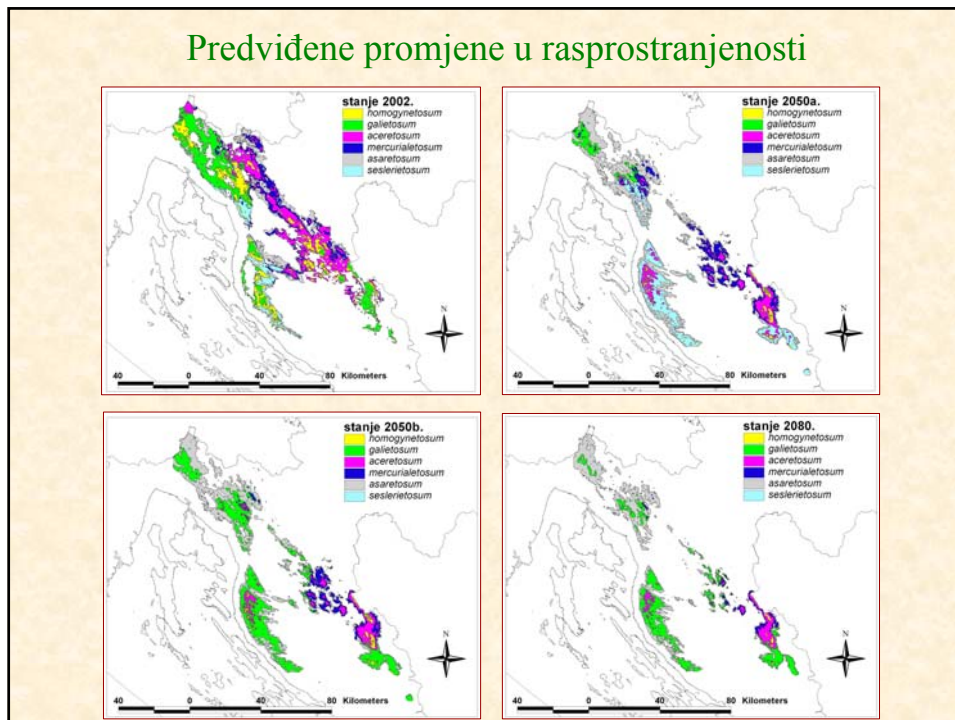
Scenariji klimatskih promjena

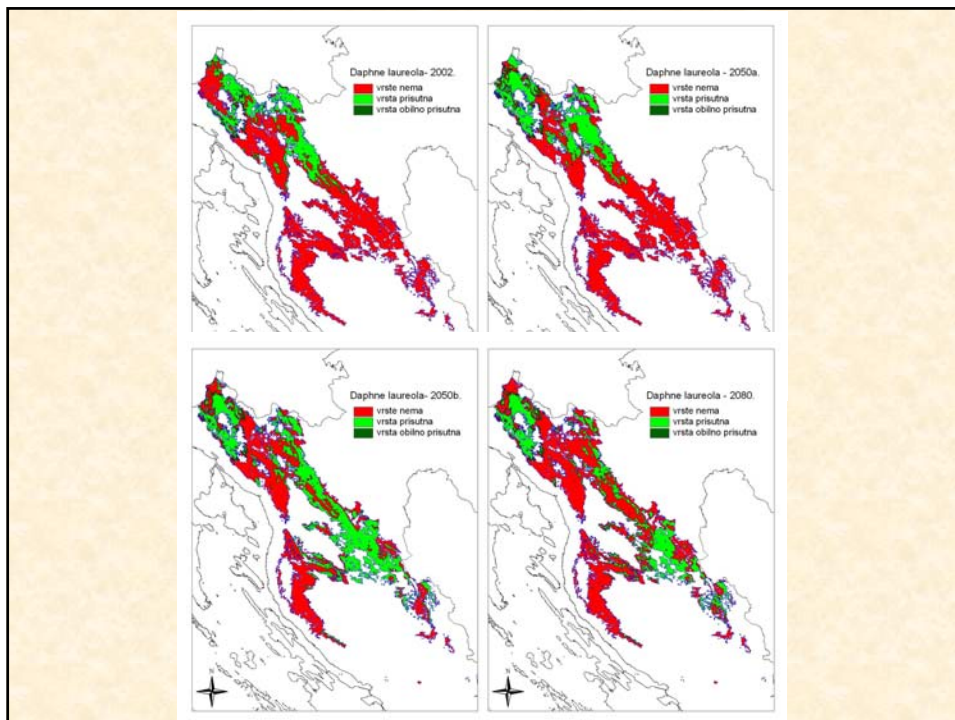
Parametar/god.	2050a	2050b	2080
srednja temp. ICCP-SRESA1	+ 1,8 °C	+ 1,8 °C	+ 2,3 °C
Zimske oborine	+ 5%	+ 10%	+ 15%
Ljetne oborine	- 5%	- 10%	- 15%

CT prediktivni model subasocijacija

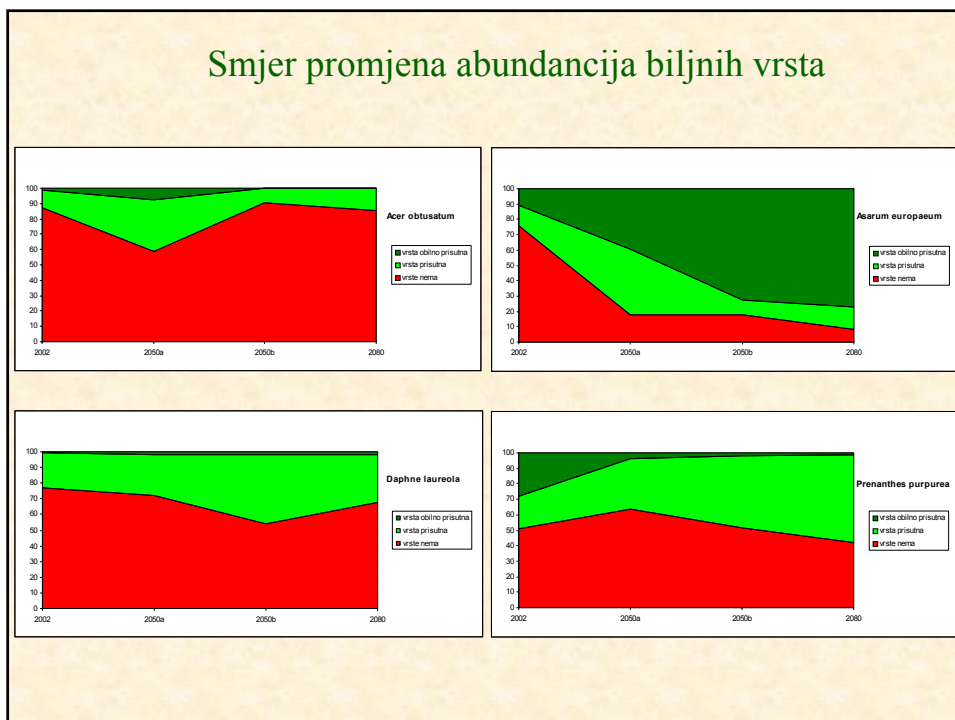

Predviđene promjene u rasprostranjenosti

Smjer promjena abundancija biljnih vrsta

... ima toga još puno (na diplomskom studiju)